

Joi, 18 ianuarie 2018

P8_TA(2018)0019

Punerea în aplicare a Directivei privind calificările profesionale și necesitatea reformei în sectorul serviciilor profesionale

Rezoluția Parlamentului European din 18 ianuarie 2018 referitoare la punerea în aplicare a Directivei 2005/36/CE în ceea ce privește reglementarea și necesitatea unei reformări a serviciilor profesionale (2017/2073(INI))

(2018/C 458/08)

Parlamentul European,

- având în vedere articolele 45, 49 și 56 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),
- având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special articolele 15 și 16,
- având în vedere Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale ⁽¹⁾,
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 10 ianuarie 2017 privind recomandările de reformă în domeniul reglementării serviciilor profesionale (COM(2016)0820),
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 2 octombrie 2013, intitulată „Evaluarea reglementărilor naționale privind accesul la profesii” (COM(2013)0676),
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 28 octombrie 2015, intitulată „Ameliorarea pieței unice: mai multe oportunități pentru cetățeni și pentru întreprinderi” (COM(2015)0550),
- având în vedere Rezoluția sa din 26 mai 2016 referitoare la Strategia privind piața unică ⁽²⁾,
- având în vedere Rezoluția sa din 15 iunie 2017 referitoare la o agendă europeană pentru economia colaborativă ⁽³⁾,
- având în vedere Rezoluția sa din 15 februarie 2017 referitoare la Raportul anual referitor la guvernarea pieței unice în cadrul semestrului european din 2017 ⁽⁴⁾,
- având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European din 31 mai 2017 ⁽⁵⁾,
- având în vedere raportul final al Grupului de lucru privind stimularea profesiilor liberale,
- având în vedere articolul 52 din Regulamentul său de procedură, precum și articolul 1 alineatul (1) litera (e) din decizia Conferinței președinților din 12 decembrie 2002 privind procedura de autorizare a rapoartelor din proprie inițiativă și anexa 3 la aceasta,
- având în vedere raportul Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor (A8-0401/2017),

A. întrucât libera circulație a lucrătorilor, libertatea de stabilire și libertatea de a presta servicii în interiorul UE reprezintă coloana vertebrală a pieței unice, aducând numeroase avantaje pentru cetățeni și întreprinderi;

⁽¹⁾ JO L 255, 30.9.2005, p. 22.

⁽²⁾ Texte adoptate, P8_TA(2016)0237.

⁽³⁾ Texte adoptate, P8_TA(2017)0271.

⁽⁴⁾ Texte adoptate, P8_TA(2017)0040.

⁽⁵⁾ Nepublicat încă în Jurnalul Oficial.

Joi, 18 ianuarie 2018

- B. întrucât deși serviciile reprezintă 71 % din PIB și 68 % din totalul locurilor de muncă, potențialul pieței unice a serviciilor rămâne în continuare neexploatat la maximum;
- C. întrucât, în lipsa unei armonizări, rămâne la latitudinea statelor membre să decidă cu privire la reglementarea profesiilor, cu condiția ca măsurile naționale să fie transparente, nediscriminatorii, justificate și proporționale;
- D. întrucât reglementarea inteligentă, justificată de apărarea obiectivelor legitime de interes public, poate avea efecte pozitive asupra pieței interne, asigurând un nivel ridicat de protecție a consumatorilor și o mai bună calitate a serviciilor furnizate; întrucât, din acest motiv, dereglementarea nu ar trebui să fie un scop în sine;
- E. întrucât deși în multe cazuri reglementarea profesiilor este justificată, barierele nejustificate în calea serviciilor profesionale sunt în detrimentul drepturilor fundamentale ale cetățenilor și al economiilor statelor membre; întrucât, ca urmare, ea trebuie ajustată periodic pentru a lua în considerare evoluțiile societale, tehnologice sau ale pieței;
- F. întrucât Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale stabilește norme pentru recunoașterea automată a unui număr de profesii bazate pe cerințe minime de formare armonizate, un sistem general de recunoaștere a calificărilor profesionale, un sistem de recunoaștere automată a experienței profesionale, precum și un nou sistem de prestare transfrontalieră a serviciilor, în cadrul profesiilor reglementate;
- G. întrucât Directiva 2005/36/CE a fost modificată în 2013, cu obiectivul de a realiza un cadru de reglementare proporțional, justificat de obiective de interes general, introducându-se, la articolul 59, un exercițiu de transparență și evaluare reciprocă pentru toate profesiile reglementate în statele membre, fie că sunt reglementate pe baza normelor naționale, fie pe baza unor norme armonizate la nivelul UE;
- H. întrucât nu toate dispozițiile Directivei 2005/36/CE, și în special articolul 59, au fost puse în aplicare în totalitate de către statele membre, chiar și după trecerea termenului-limită;
- I. întrucât statelor membre li s-a solicitat să îi prezinte Comisiei planuri naționale de acțiune (PNA) până la data de 18 ianuarie 2016, cu informații cu privire la deciziile de a menține sau a modifica reglementările referitoare la profesii; întrucât mai sunt încă 6 state membre care nu și-au transmis PNA-urile;
- J. întrucât, în conformitate cu articolul 59 din Directiva 2005/36/CE, Comisia trebuia să prezinte, până la 18 ianuarie 2017, concluziile sale privind exercițiul de evaluare reciprocă, împreună cu propuneri pentru inițiative suplimentare, dacă este necesar;
- K. întrucât, la 10 ianuarie 2017, Comisia a prezentat o comunicare cu privire la nevoile în materie de reforme în domeniul serviciilor profesionale, analizând reglementarea profesiilor în șapte domenii de activitate și adresând recomandări statelor membre în această privință;
- L. întrucât exercițiul de evaluare reciprocă a arătat că nivelul de reglementare a profesiilor variază în mod semnificativ de la un stat membru la altul; întrucât este nevoie de mai multe clarificări, în special în cazurile în care statele membre au anunțat introducerea unor noi forme de reglementare profesională după încheierea exercițiului;

Reglementarea profesiilor în Uniunea Europeană și situația actuală în ceea ce privește punerea în aplicare a articolului 59 din Directiva 2005/36/CE

1. subliniază faptul că profesiile reglementate joacă un rol fundamental în economia UE, contribuind semnificativ la ocuparea forței de muncă, precum și la mobilitatea lucrătorilor și la valoarea adăugată pentru Uniune; consideră, de asemenea, că serviciile profesionale de înaltă calitate și un mediu de reglementare eficient sunt de o importanță fundamentală pentru menținerea modelului economic, social și cultural al UE și pentru a consolida competitivitatea UE în materie de creștere economică, inovare și creare de locuri de muncă;

Joi, 18 ianuarie 2018

2. reamintește că există peste 5 500 de profesii reglementate în UE, cu diferențe semnificative între statele membre, reprezentând 22 % din forța de muncă în toate sectoarele de activitate, cum ar fi serviciile sociale și de sănătate, serviciile pentru întreprinderi, construcțiile, serviciile de rețea, transportul, turismul, serviciile imobiliare, serviciile publice și învățământul;
3. salută inițiativa Comisiei, care oferă orientări pentru statele membre în contextul exercițiului de evaluare reciprocă, inclusiv organizarea unor discuții aprofundate cu autoritățile naționale, subliniind, totodată, necesitatea ca autoritățile naționale să implice toate părțile interesate pentru a colecta informații relevante cu privire la impactul reglementărilor;
4. consideră că Comunicarea Comisiei din 10 ianuarie 2017 ar putea ajuta statele membre să reglementeze mai bine serviciile profesionale și să facă schimb de bune practici pentru a înțelege opțiunile normative din alte state membre, luând în considerare faptul că anumite state membre prevăd o reglementare a mai strictă a profesiilor din partea statului decât altele; subliniază, cu toate acestea, că trebuie evaluată calitatea reglementărilor, dat fiind că sunt necesare și alte elemente, nu doar o simplă analiză economică, pentru o evaluare holistică a performanței mediului de reglementare din fiecare stat membru;
5. regretă că unele state membre nu au notificat informații despre profesiile pe care le reglementează și cerințele privind accesul la aceste profesii; solicită statelor membre să îmbunătățească în mod semnificativ procesul de notificare în contextul Directivei privind recunoașterea calificărilor profesionale;
6. subliniază că îmbunătățirea transparenței și a comparabilității cerințelor naționale privind accesul la profesiile reglementate sau exercitarea acestora ar putea determina creșterea mobilității profesionale și că, prin urmare și în conformitate cu Directiva 2005/36/CE, toate cerințele de la nivel național ar trebui să fie notificate și puse la dispoziția publicului în baza de date pentru profesiile reglementate, într-un limbaj clar și ușor de înțeles;
7. recunoaște îmbunătățirile aduse de Comisie bazei de date a profesiilor reglementate, inclusiv crearea unei hărți interactive permițând cetățenilor să verifice cerințele referitoare la accesul profesional în întreaga UE și să vadă mai ușor ce profesie este reglementată într-un anumit stat membru; invită Comisia să îmbunătățească și mai mult baza de date pentru profesiile reglementate, pentru a ajuta autoritățile competente să notifice informațiile precis și la timp și, astfel, să mărească transparența pentru cetățenii UE;
8. ia act de divergențele între statele membre în ceea ce privește numărul de profesii reglementate și gama de activități acoperite de profesii similare, ceea ce explică de ce fiecare stat membru a ales forme diferite de reglementare a profesiilor; invită Comisia să îmbunătățească comparabilitatea diferitelor profesii și să se definească un set comun de activități pentru fiecare profesie notificată în baza de date cu scopul de a facilita armonizarea voluntară pe întreg teritoriul UE;
9. regretă că o serie de state membre nu au prezentat un plan național de acțiune (PNA), așa cum prevede Directiva 2005/36/CE, și invită statele membre în cauză să acționeze fără întârzieri nejustificate; constată că PNA-urile prezentate nu au același nivel de ambiție, profunzime și de detaliu;
10. invită statele membre să pună în aplicare pe deplin articolul 59 din Directiva 2005/36/CE și să își intensifice eforturile, pentru a garanta o mai mare transparență a reglementărilor lor profesionale, ceea ce este esențial pentru mobilitatea specialiștilor în întreaga UE, deoarece nu se poate oferi o imagine completă a profesiilor reglementate la nivelul UE decât dacă toate statele membre furnizează informații complete;
11. regretă faptul că unele state membre nu s-au consultat în mod adecvat cu părțile interesate relevante atunci când au elaborat PNA-urile; consideră că transparența fluxului de informații între instituțiile publice și părțile interesate este necesară pentru a soluționa cu succes aspectele și provocările care afectează diferitele profesii; pledează pentru o implicare mai largă a tuturor părților interesate în viitor, nu numai la pregătirea PNA-urilor, ci și înainte de a reforma reglementarea profesiilor, în scopul de a le permite tuturor părților vizate să își exprime opiniile;

Joi, 18 ianuarie 2018

12. subliniază că reglementarea eficace a serviciilor profesionale ar urma să fie benefică atât pentru consumatori, cât și pentru profesioniști; reamintește faptul că statele membre au libertatea de a introduce noi reglementări sau de a modifica normele actuale care restricționează accesul la profesiile reglementate sau exercitarea acestora, reflectând viziunea lor asupra societății și contextul lor socio-economic, în măsura în care sunt justificate de obiective de interes general și/sau național; consideră că o reglementare a serviciilor profesionale proporțională și adaptată realității pieței poate avea drept rezultat îmbunătățirea dinamicii pieței, prețuri mai mici pentru consumatori și eficientizarea sectorului;

13. în același timp, consideră că cerințele discriminatorii, nejustificate și disproporționate pot fi deosebit de injuste, mai ales pentru tinerii profesioniști, împiedicând concurența și afectându-i negativ pe beneficiarii de servicii, inclusiv pe consumatori;

14. recunoaște rolul reglementărilor profesionale în realizarea unui nivel ridicat de protecție a obiectivelor de interes general, fie cele menționate în tratat în mod explicit, cum ar fi ordinea publică, siguranța publică și sănătatea publică, fie unele recunoscute de jurisprudența Curții de Justiție, printre altele menținerea echilibrului financiar al sistemelor de protecție socială, protecția consumatorilor, a beneficiarilor serviciilor și a lucrătorilor, garantarea unei funcționări adecvate a justiției, onestitatea tranzacțiilor comerciale, combaterea fraudei, prevenirea evaziunii fiscale și a eludării taxelor, eficacitatea supravegherii fiscale, siguranța transportului rutier, garantarea calității lucrărilor de artizanat, promovarea cercetării și dezvoltării, protecția mediului și a mediului urban, sănătatea animalelor, proprietatea intelectuală, apărarea și conservarea patrimoniului național istoric și artistic și obiectivele de politică socială și culturală; ia act de marja de apreciere a statelor membre în ceea ce privește stabilirea modalităților de a realiza obiectivele de mai sus, în conformitate cu principiile nediscriminării și proporționalității;

15. ia act de faptul că, având în vedere riscurile pentru consumatori, profesioniști și părți terțe, statele membre pot rezerva anumite activități pentru profesioniștii calificați, în special în cazurile în care nu există mijloace mai puțin restrictive de a obține același rezultat; subliniază că, în astfel de cazuri, reglementările profesionale trebuie să asigure supravegherea eficace a practicării legale a profesiei reglementate și, acolo unde este cazul, a normelor sale de etică;

16. în acest sens, recunoaște relația dintre propunerea privind testul de proporționalitate, de stabilire a unor norme privind un cadru comun pentru efectuarea evaluărilor proporționalității înainte de a introduce noi dispoziții sau de a modifica măsurile existente care guvernează profesiile reglementate, și recomandările de reformă care se bazează pe evaluarea reglementărilor naționale în șapte sectoare de activitate; îndeamnă statele membre să evalueze și, dacă este necesar, să își adapteze reglementarea profesiilor în conformitate cu recomandările de reformă specifice;

17. subliniază că recomandările de reformă nu pot înlocui acțiunile de sancționare, și invită Comisia, în calitate de gardian al tratatelor, să acționeze și să inițieze proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în cazul în care identifică reglementări discriminatorii, nejustificate sau disproporționate;

Utilitatea indicatorului de restricționare și necesitatea de a promova servicii de înaltă calitate în Europa

18. ia la cunoștință noul indicator de restricționare emis de Comisie, și apreciază îmbunătățirile aduse față de actualul indicator de restricționare al OCDE privind reglementarea piețelor de produse prin analiza detaliată a sectoarelor în cauză;

19. subliniază faptul că acest indicator, care arată intensitatea globală de reglementare în statele membre exclusiv pe baza datelor cantitative legate de obstacolele existente în calea liberei circulații, trebuie privit ca un instrument pur indicativ, și nu ca unul care permite să se tragă concluzii dacă o eventuală reglementare mai strictă în unele state membre este disproporționată;

Joi, 18 ianuarie 2018

20. reamintește că analiza globală a impactului reglementărilor în statele membre ar trebui să fie supusă nu numai unei evaluări cantitative, ci și uneia calitative, care să includă obiectivele de interes general și calitatea serviciului furnizat, inclusiv eventualele beneficii indirecte pentru cetățeni și piața muncii; constată că indicatorul privind gradul de restricționare este însoțit de o analiză suplimentară, care oferă informații suplimentare cu privire la realitatea de pe teren și încurajează statele membre să ia în considerare acest indicator, împreună cu un set de date calitative, astfel încât să își compare performanțele în anumite sectoare de activitate;

Viitorul profesiunilor reglementate

21. scoate în evidență că pe lângă un cadru de reglementare eficace în UE și în statele membre este nevoie și de politici eficiente și coordonate pentru a-i sprijini pe specialiștii din UE și pentru a consolida competitivitatea, capacitatea de inovare și calitatea serviciilor profesionale în UE;

22. subliniază că profesioniștii își pot exercita profesiile reglementate fie ca persoane fizice sau ca persoane juridice sub formă de societăți profesionale, și că este important să facă o analiză din ambele perspective la momentul punerii în aplicare a noilor politici; în acest context, își exprimă convingerea că instrumentele economice ar trebui combinate cu politici care vizează dezvoltarea spiritului antreprenorial și a capitalului uman în sectorul serviciilor profesionale;

23. invită Comisia și statele membre, împreună cu organizațiile profesionale din domeniile lor respective de competență, să dea curs în mod adecvat recomandărilor Grupului de lucru privind stimularea profesiilor liberale;

24. subliniază importanța educației, dezvoltării competențelor și formării antreprenoriale pentru a se asigura că profesioniștii din UE rămân competitivi și capabili să facă față transformărilor care afectează profesiile liberale ca urmare a inovării, digitalizării și globalizării; subliniază legătura strânsă dintre cunoștințele unui profesionist și calitatea serviciilor furnizate; remarcă rolul important pe care ar trebui să îl joace instituțiile de învățământ superior și institutele de cercetare în acest domeniu, inclusiv prin proiecte de inițiere în lumea digitală;

25. subliniază că o este nevoie de o mai bună comparabilitate a nivelului calificărilor profesionale pentru a mări omogenitatea certificatelor de calificare oficiale în întreaga UE și a crea condiții mai egale pentru tinerii absolvenți europeni care își încep viața profesională, facilitându-le mobilitatea;

26. solicită statelor membre să facă o analiză de piață temeinică pentru a asigura adaptarea mai rapidă a furnizorilor de servicii la necesitățile pieței, precum și să elaboreze politici care să facă serviciile profesionale din UE să devină competitive la nivel mondial în deceniile viitoare;

Inovarea și digitalizarea în sectorul serviciilor profesionale

27. ia act de faptul că progresul științific, inovarea tehnologică și digitalizarea au un impact considerabil asupra serviciilor profesionale, aducând cu sine noi oportunități pentru profesioniști, dar și provocări pentru piața forței de muncă și calitatea serviciilor;

28. se arată încântat de faptul că Comisia recunoaște necesitatea de a reflecta cu privire la impactul noilor tehnologii asupra serviciilor profesionale, în special în sectoarele de servicii juridice și de contabilitate, unde unele proceduri ar putea fi îmbunătățite; constată, în special, că trebuie acordată o atenție specială riscurilor aferente unei astfel de schimbări reformatoare pentru beneficiarii serviciilor, inclusiv pentru consumatori, care nu trebuie să rămână pe dinafara noilor tehnologii;

29. subliniază că este puțin probabil ca noile tehnologii să înlocuiască ființele umane în luarea deciziilor de ordin etic și moral; subliniază, în acest sens, faptul că normele de organizare a profesiilor, inclusiv normele privind supravegherea de către organismele publice sau asociațiile profesionale, ar putea juca un rol important și contribui la împărțirea echitabilă a avantajelor digitalizării; constată că, în anumite domenii, mecanismele determinate de piață, precum feedback-ul furnizat de consumatori, pot contribui și ele la calitatea unui anumit serviciu;

Joi, 18 ianuarie 2018

30. subliniază că reglementarea serviciilor profesionale trebuie să fie adecvată scopului urmărit și revizuită în mod regulat pentru a ține cont de inovațiile tehnice și de digitalizare;

31. invită Comisia să informeze în continuare în mod regulat Parlamentul cu privire la situația actuală în ceea ce privește respectarea Directivei 2005/36/CE de către statele membre;

o

o o

32. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, precum și parlamentelor și guvernelor statelor membre.
